

TEMPS MODERNS

Nº 6 EPOCA 4ª

GRANOLLERS, PRIMAVERA DEL 1990

C.P. PEREANTON

EDITORIAL

Som un grup de noies i noies de 8è curs que volem dedicar aquest nº de "Temps Moderns" a l'Ecologia. Sobretot que quedi ben clar que l'Ecologia no és només contaminació, però nosaltres ens dedicarem sobretot a aquest tema. En aquest diari parlarem dels residus de les centrals nuclears, de la marea negra, contaminació de l'aire i contaminació de l'aigua entre d'altres coses. Esperem que aquest diari us agradi i us ho passeu bé llegint-lo al mateix temps que apreneu alguna cosa.

Ah! i respecte la natura!
Pendreu part del grup d'ecologistes.

GRACIES

Han fet possible aquest diari:

Begoña Castillo; Juan Fernández
Nuria León; Laura Martínez
Verónica Menéndez; David Paniagua
Laura Sánchez; Angélica Sánchez
Margarita Tavira; J.M. Trencó
Javier Vázquez; Isabel Ligeró

CARTES AL DIRECTOR

Senyor director:

Som un grup de noies Granollerines que hem escrit aquesta carta per a dir com és en realitat un riu. Com ja deu saber quasi tots els rius estan preciosament cuidats, i més pels fabricants químics, que són els més "santets" en aquestes assumptes.

EL BESOS és un dels rius catalans que es pot dir que està ben cuidat, de moment, perquè els seus afluents (Ripoll, Caldesa, Tenes, Congoet i Moget) l'estan convertint en el riu més bonic que podrieu veure.

Estimat director:

Què podríem fer perquè els productes químics fessin els rius més bonics, amb la seva colorina, els seus components etc? Ja està bé que cada vegada que veiem un riu veiem un lloc meravellós on es pot pescar, (llaunes, peixos morts).

UNA SOLUCIÓ:

Embrutem les cases dels que contamina, a veure si els sembla bonic.

EH?!

Begoña Castillo Valle.

Estimat director:

He escrit aquesta carta perquè penso que és necessària. Sóc una noia ecologista i voldria expressar-li el que sento.

Crec que és fantàstic veure com les espècies en perill d'extinció desapareixen així com crec que és preciós veure com els boscos són talats, els seus arbres cremats etc. Ah! i sense oblidar-nos del més maco de tot i és que les costes espanyoles són menjades pels apartaments de luxe, o que al mig de la natura instal·len un abocador de escombreries o que...

Estimat director:

Felicitemos tothom per la seva col·laboració.

Per acabar m'agradaria fer una pregunta:

Què passarà a l'any 2000?

Serà la Terra un lloc sà o ple d'escombreries i inhabitable?

La resposta la tenim tots, pensem una mica.

Begoña Castillo Valle.

VOCABULARI

ECOLOGIA: Part de la Biologia que estudia la manera de viure dels animals i plantes i les seves relacions amb el medi que els envolta.

HIDROCARBURS: Qualsevol compost de carboni i hidrogen.

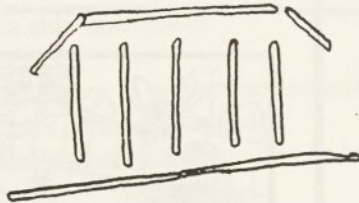
RESIDUS: Part que hi queda d'un tot. El que queda d'un cos per combustió, evaporació, etc.

ABOCADOR: Lloc o paratre on, o per on, es verteixen escombreries a un sistema.

ECOSISTEMA: Comunitat d'éssers vius, en equilibri de producció d'uns en favor dels altres i el seu ambient físic.

CONTAMINACIÓ: Alterar les pureses dels aliments, de l'aire, de les aigües, etc..., per mitjà de substàncies capaces de perjudicar la salut.

SMOG: Barreja de boira i de fum que s'acumula de vegades sobre les concentracions urbanes i, sobre tot, industrials.

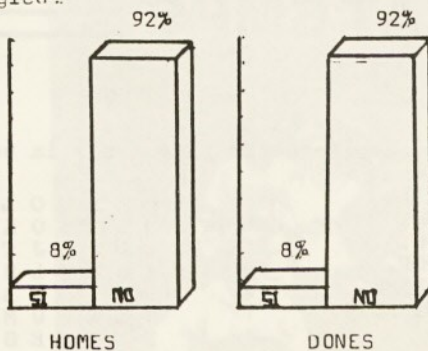

GRANOLLERS
VILA OBERTA

ENQUESTA

Penseu que a Granollers hi ha consciència ecològica?

ARTICLES ECOLÒGICS

ELS ABOCADORS

No cuiden la natura, tirem totes les escombreries, però a gran escala, és a dir, ho fan fàbriques i grans empreses etc., i no ens adonem que això no s'ha de fer. Això fa que la natura estigui més lletja. Destruïxen els rius, perquè es creen substàncies tòxiques. Quan tirem escombreries moltes toxines passen a les aigües residuals així com gran nombre de bacteries etc. Com necessiten oxigen per viure utilitzen tot l'oxigen disponible de les aigües, i quan això passa molts éssers vivents que es troben en elles moren. Això passa en el llac Erie (Amèrica del N.) per exemple.

Hi ha molts abocadors il·legals a Catalunya: Al Vallès Or. hi han 46, al Vallès Oc. 105, al Baix Llobregat 89, al Tarragonès 34, etc...

A Europa passa exactament, els rius més importants que es troben contaminats són: Rin, Mosa, Elba, i moltes altres.

Les àrees on es donen creixement d'algues que acaben amb l'oxigen de les aigües, són: Bèlgica, i Noruega. Al mar del Nord es troben peixos deformats i malalts.

Els països del Mar del Nord han lograt un acord per eliminar tota classe de residus. Han demanat ajuda econòmica per netejar el riu Elba.

Perquè nosaltres no fem el mateix?

LA MAREA NEGRA

La marea negra és una capa de petroli que es forma al damunt de l'aigua, impedit la seva oxigenació i, per tant, provoca la mort dels organismes microscòpics. Els peixos i altra fauna superior no es poden nodrir, i arriben a morir-se. Les seves conseqüències són que l'activitat pesquera disminueix, els ocells marins passen fam, les costes es tornen cada vegada més negres i el regulador del díxid de carboni del planeta, que és l'aigua del mar, queda aturat...

Si s'utilitza el sistema químic de combat contra els hidrocarburs vessats accidentalment, els productes que es produeixen cauen al mar i provoquen malalties en la fauna i la flora del mar i de la terra. Hi han hagut unes set mareas negres aproximadament, 1 a Madeira, 3 al Marroc, 2 a Iran i prop de Barcelona 1.

Hi ha una societat, que és la que més pressiona, es diu Greenpeace.

Fa uns dies va anunciar que tenia la intenció de remolcar a la força un petrolier, el Kharg 5, fins a un port de Canàries. Aquest vaixell, perdria una gran quantitat de petroli, unes 100.000 tones de cru desde l'explosió del 19 de Desembre.

Verónica Menéndez

ARTICLES ECOLÒGICS

LA CONTAMINACIÓ ATMOSFÈRICA

La contaminació atmosfèrica és deguda, essencialment, a la combustió incompleta de substàncies i a l'ús de combustibles amb impureses.

Les plantes industrials d'energia i els automòbils arriben a un índex de mig milió de tones de gasos residuals. Quan aquesta contaminació és molt gran podem veure una espècie de boira sobre la ciutat anomenada smog.

La major font de contaminació és el cotxe, que contamina en una proporció del 60%.

Alguns dels gasos més contaminants són:

-El monòxid de carboni, el qual si és absorbit pels nostres pulmons penetra a la sang i no la deixa agafar oxigen.

-Els òxids de nitrogen, els hidrocarburs i els compostos de plom: Els òxids de nitrogen són tòxics en grans concentracions i irritants per als ulls en petites quantitats. Els hidrocarburs poden provocar càncer de pulmó i també afectar al fetge i als ronyons.

-Quan cremem alguna cosa produïm CO2.

Aquest gas és inofensiu en petites quantitats. És important per impedir que la Terra perdi el seu calor a la nit. El problema és que actualment la concentració de CO2 és molt gran i pot fer augmentar de manera alarmant la temperatura del planeta.

Actualment es pensa que a l'any 2000 el CO2 haurà augmentat un 25% i això podria ser suficient per augmentar de tal forma la temperatura terrestre que es fondria el gel de les capes polars amb la conseqüència de l'elevació del nivell dels oceans fins a una altura suficient per inundar la majoria de les ciutats costaneres.

-Els gasos dels esprais i altres afecten la capa d'ozó, important com a capa protectora de les radiacions solars.

J.M.TRENCO

LES CENTRALES NUCLEARS

Les centrals nuclears en funcionament d'avui dia en el món es basen en la fissió nuclear d'àtoms pesats, com l'urani o el plutoni, el mateix procediment que ens permet fabricar l'anomenada bomba H. Aquestes centrals han estat objecte dels atacs de grups ecologistes, per no reunir les condicions de seguretat suficients.

El desequilibri per la vida animal i vegetal pels residus nuclears que es produeixen en aquestes centrals és molt gran. A les persones poden produir càncer de pell i fins i tot, en cas d'accident greu, deformació dels fetus en dones embarassades.

Les centrals nuclears que causen i han causat nombrosos accidents són: la de Txernòbil de que es va parlar força recentment, també es parla de la de Vandellòs 1 on hi va haver una averia que podia afectar a moltes persones. Escandals parcials però indicatius donen tres incendis en cinc mesos i 31 aturades no previstes en el primer any de funcionament a Vandellòs 2 i 73 a Ascò 1, i hi han hagut sis problemes amb fugues de matèries perilloses.

A causa d'aquestes fugides unes 5000 persones es van manifestar davant la central nuclear de Vandellòs 1 per demanar el tancament definitiu i denunciar el retard amb que està elaborant el CSN l'informe sobre l'incident que la nit del 19 d'octubre va tenir lloc en una turbina principal d'aquesta grup nuclear.

Així, pot ser Vandellòs com altra central qualsevol.

Us podrieu preguntar: Si el món segueix així, Què passarà al futur?

Laura Martínez

LA SELVA AMAZONICA QUESTIO DE VIDA O MORT?

El pulmó de la Terra (La selva Amazònica) està en perill, i sembla que ningú tingui interès per a salvar-lo.

Grups ecologistes, científics, personatges famosos com el cantant Sting, o els habitants de la mateixa selva, són algunes de les persones que estan interessades a salvar la selva Amazònica.

L'Amazònia és el 92% del pulmó de la Terra que ens queda, ja que el 8% restant ha desaparegut per causes entre les que hi ha l'exploració dels jaciments de minerals, les indústries instal·lades en mig de la foresta, el comerç incontrolat de fusta etc...

Si aquesta selva desapareix això seria el major desastre ecològic que hagués ocorregut en tota la història del món.

Sabem que el Brasil no és un país ric sino, tot el contrari, és un dels més endeutats.

A més de que l'Amazònia és el pulmó de la Terra, hem de tenir en compte que els seus habitants (els indígenes) també estan en perill, ja que la selva és el seu lloc d'habitatge.

Si no esteu segurs del que és la selva Amazònica, feu-vos la idea que l'Amazònia és:

-Una vintena part de la superfície terrestre.

-Quatre desenes parts de l'Amèrica del Sud.

-El 40% de l'àrea forestal del Brasil.

-Un terç de totes les reserves forestals mundials.

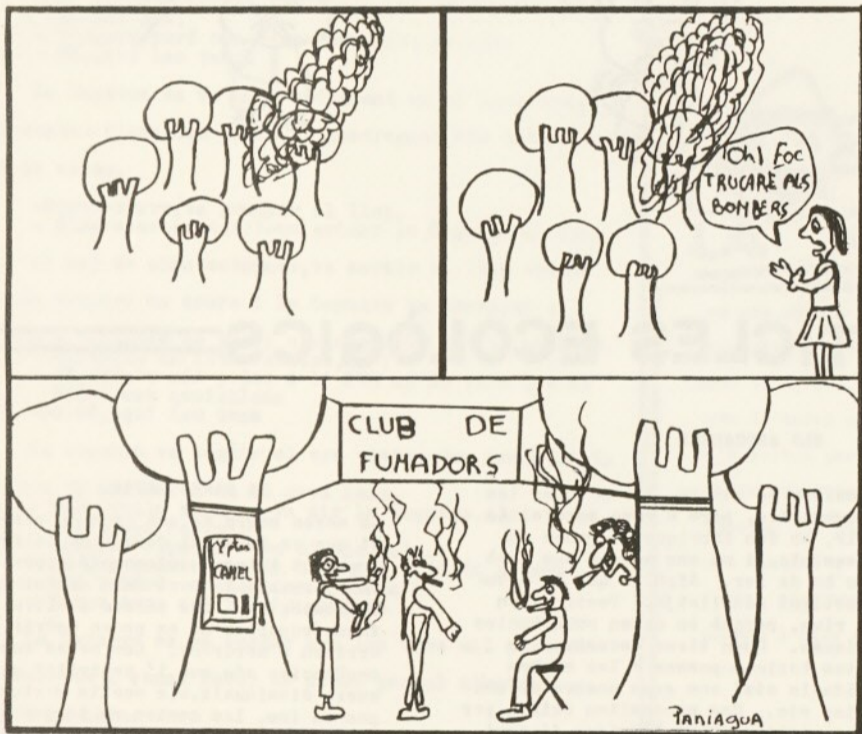
Com podem salvar l'Amazònia, amb els seus boscos? Aquesta és una pregunta interessant que es pot contestar així:

L'Amazònia no és un lloc per a treure diners amb els seus recursos naturals, l'Amazònia és més que això, i hem de cuidar com al nostre cos.

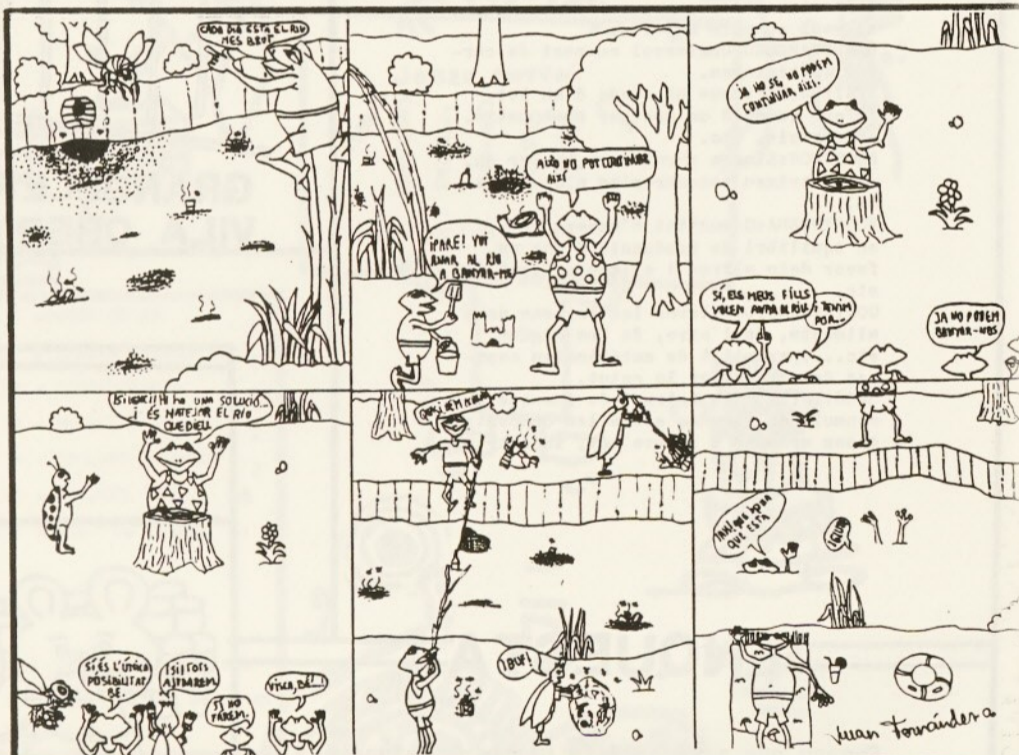
Nuria León Maeso.

HUMOR

HISTORIETA

PUBLICITAT

Cerdeña, 259
08013 Barcelona

Busqueu les següents paraules a la sopa de lletres:

ECOLOGIA.
PLACTON.
RESIDUS.
ABOCADOR.
ECOSISTEMA.
CONTAMINACIO.
SMOG.

C Z E C O L O G I A I S
B O T S O K L M M J F K
D L N M J T E O U E A L
A S Z T L U C B O F G H K
U P I S A B O C A D O R
N L A B U M S K X O K S
F A G R E S I D U S E G
E C O F L A S N Z X K N
G O I T J I T E A D J L
O T I E K V E B L C S H
M N L F I G M N V E I U
S O P K O T A T J G K O

D. PANIAGUA